

هفته نامه شماره ۱۸ - فارسی

درس ۱۰: عطار و جلال الدین محمد

اهداف

- ایجاد علاقه به مطالعه و علم‌اندوزی، آشنایی با عطار و مولانا، آشنایی با قالب‌های مختلف شعری و ...

مفاهیم

واژه‌نامه‌ی درس

برخیز: بلندشو	دل‌پذیر: دلخواه، دلنشین	بدرقه: همراهی کردن مهمان یا مسافر در هنگام رفتن
زادگاه: محل تولد	فرصت: مجال، وقت مناسب برای انجام دادن کاری	درخشان: تابان، روشنی‌دهنده
	نسخه (کتاب): جلد	سرشناس: معروف، مشهور
		ماشاءالله: هر چه خدا بخواهد
		کاروان سرا: محلی برای سکونت و استراحت کاروان یا قافله‌ی مسافران

واژه‌نامه‌ی حکایت

تعمجب: شگفتی	بحر: دریا
تمسخر: مسخره کردن	تو به صورت رفته‌ای: ظاهر را دیده‌ای، برداشت ظاهری کرده‌ای
روانه کرد: فرستاد، راهی کرد	سحاب: ابر
علیم: دانا (هم خانواده: عالم، علم)	سلیم: انسان ساده‌دل

تاریخ ادبیات

جلال‌الدین محمد بلخی: معروف به مولوی، مولانا و ملای رومی در سال ۶۰۴ هجری قمری در شهر بلخ به دنیا آمد. آثار او عبارتند از: «مثنوی معنوی»، «دیوان شمس»، «فیه ما فیه»، «مکتوبات» و «مجالس سبعه». مثنوی معنوی در قرن هفتم سروده شده و شامل ۶ دفتر و ۲۶ هزار بیت است و در بردارنده‌ی حکایت‌هایی جالب و پندآموز است.

عطار: فریدالدین ابوحماد محمد عطار نیشابوری، معروف به شیخ عطار نیشابوری، از شاعران و عارفان ایرانی است که در پایان قرن ششم و آغاز قرن هفتم می‌زیسته است. او در سال ۵۴۰ هجری در نیشابور به دنیا آمد. از جمله آثار وی عبارتند از: «اسرارنامه»، «الهی‌نامه»، «منطق‌الطیر»، «مصیبت‌نامه»، «مختارنامه» و ...

الف با توجه به معنی و مفهوم، گزینه‌ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و در جای خالی بنویسید.

۱ پدرش _____ گفته بود به نیشابور که برسیم چند روز می‌مانیم. (بهاء‌الدین - بهاء‌الدین)

۲ پدر برای _____ ی مهمان رفت. (بدرغه - بدرقه)

۳ شیخ خندید و بگفتش ای _____ (صلیم - سلیم)

۴ فرستاده‌ی حاکم با _____ و تعجب روبه‌رو شد. (تمنخر - تمصخر - تمسخر)

۵ کتاب مولوی است. (مسنوی - مصنوی - مثنوی)

ب برای کلمه‌های زیر دو هم خانواده بنویسید.

موصوف = _____ ، _____

تکامل = _____ ، _____

طبیعت = _____ ، _____

عظیم = _____ ، _____

ج پنج کلمه‌ی هم‌نویسه مانند (سُر - سُور) بنویسید.

د حروف جا افتاده در کلمه‌های زیر را با کمک متن درس بنویسید و کلمات را کامل کنید.

ع...ار - ...تماً - ب...اءالدین - م...مان - مو...وع.

ا...ان - فر...ت - بر...یز - ح...ابی

ه متن زیر را نقطه‌گذاری کنید.

مهمان، محمد را نه برد خود صدا زد و گفت: «حوان، برحرو بردیک بردسا» محمد که آمد دسی بر سرش کسود و گفت: «ماساءالله، حدا بگهس دارد»

و کلمات داده شده را در جدول پیدا کنید.

س	ز	م	ث	ن	و	ی
ش	ا	ی	ی	ن	س	ث
ب	د	ر	ق	ه	ل	ر
ح	گ	ا	ط	ا	ی	ظ
ج	ا	ث	ع	ب	م	ط
د	ه	ذ	ه	ت	ن	م
ز	گ	ی	ت	ت	ی	ه

میراث

زادگاه

آیین

بدرقه

گیتی

سلیم

قطعه

مثنوی

ز بیت‌های درهم ریخته‌ی زیر را مرتب کنید و بنویسید.

بی‌بار - زشاخ - و - زان - بر - معنی‌ای

مورت - بی‌خبر - تو - ای - رفته‌ای - به

پایه‌ی - هم - مهر - محبت - و - وفای - تو - و

دوستان - محبت - یاران و - نشد - هرگز